

Onderzoek
naar WW
en UWV

10 juni

2009

FNV ZELFSTANDIGEN
IN: DIENSTEN | GROEN | HANDEL | ICT
INDUSTRIE | VERVOER | ZORG

Onderzoek naar WW en UWV door FNV Zelfstandigen

Eén van de belangrijkste onderwerpen die momenteel spelen voor zzp'ers is het onderzoek door UWV met als gevolg het deels terug moeten betalen van een WW-uitkering aan het UWV. Daar bovenop komt ook nog eventueel een boete. Om dit probleem in kaart te brengen heeft FNV Zelfstandigen een onderzoek onder haar leden gehouden.

Wat houdt het onderzoek door UWV in?

UWV en Belastingdienst hebben onlangs de bestanden gekoppeld. Zij selecteren de groep starters – tussen het jaar 2000 en nu – die in een belastingjaar een WW-uitkering hebben ontvangen en ook zelfstandigenaftrek hebben gekregen. Zelfstandigenaftrek is een aftrekpost voor de inkomstenbelasting. Een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor zelfstandigenaftrek is dat de belastingplichtige zelfstandige in dat jaar 1225 uur aan de onderneming heeft besteed. Dan gaat het om alle uren, declarabele en niet-declarabele. Starters met een WW-uitkering hebben als het goed is ook de uren die ze aan hun bedrijf hebben besteed doorgegeven aan het UWV. Ook dan zou het moeten gaan om alle uren. Kortom: de urenopgave aan UWV en Belastingdienst moet overeen komen.

Dit is de kern van het probleem. Waar ligt het aan als de opgaven niet overeen komen? Gaat het dan om fraude? Heeft het UWV aantoonbaar de juiste informatie verstrekt aan de betreffende starter?

Waar gaat het onderzoek van FNV Zelfstandigen over?

De belangrijkste reden voor FNV Zelfstandigen om een onderzoek te doen onder haar leden is om erachter te komen hoeveel starters hiermee te maken hebben.

Het onderzoek bestaat uit een online vragenlijst waarvoor de leden van FNV Zelfstandigen per mail zijn uitgenodigd mee te doen. De respons is overweldigend, bijna 50% van de ontvangers reageerden.

Op basis van het onderzoek is de prognose dat ruim een kwart van de starters met WW te maken krijgt met een boete en terugvordering van de WW-uitkering in de startperiode. Maar 35% van de ondervraagden wist met zekerheid te zeggen begrepen te hebben dat ze alle uren moesten opgeven. Uit het onderzoek komt naar voren dat starters met WW slecht op de hoogte zijn van de regels van UWV.

De gegevens:

Algemeen beeld startende zelfstandigen

Uit het onderzoek blijkt dat iets meer dan de helft van de startende zelfstandigen het eerste jaar zelfstandigenaftrek aanvraagt (54%). Er kunnen verschillende redenen zijn om dat in het eerste jaar nog niet te doen, zoals een start later in het belastingjaar. Ook blijkt dat zelfstandigen goed op de hoogte zijn van de 1225 urennorm voor deze aftrek, 84% is hiervan op de hoogte. Ongeveer een kwart blijkt te zijn gestart, of start op dit moment vanuit WW:

Hoe bent u gestart?

Vanuit WW	24%
Vanuit een andere uitkering dan WW	7%
Vanuit/naast een baan	53%
Vanuit of direct na een opleiding	2%
Naast pensioen of vut	2%
	100%

Wanneer bent u gestart ? (starters met WW)

Na 2000	74%
Nu aan het starten	14%
Voor 2000	10%
anders	2%
	100%

Van deze starters heeft 49% meteen zelfstandigenaftrek aangevraagd. En 80% geeft aan dat bekend was dat dit betekent dat in dat belastingjaar 1225 uur in het bedrijf wordt besteed. Deze percentages zijn niet opvallend afwijkend van alle starters.

Het betekent ook dat potentieel ongeveer de helft van de starters met WW binnen het fraudeonderzoek door UWV valt.

Hoe duidelijk is de informatie door UWV?

Hoe heeft u de informatie door UWV over het opgeven van uren voor uw bedrijf begrepen?

Alle uren opgeven	35%
Alleen inkomsten opgeven	27%
Anders *	38%
	100%

* Er is inmiddels een startersregeling, waarbij de ontvangen uitkering wordt verrekend met de winst. Daarnaast zijn er andere afwijkende regelingen.

Wat vond u van de informatie door UWV?

Onduidelijk	49%
Duidelijk	31%
Weet niet meer/onbekend	20%
	100%

Slechts 1/3^e van de starters met WW weet dat alle uren opgegeven moeten worden en 27% heeft het in elk geval verkeerd begrepen of verkeerd uitgelegd gekregen. Dat is niet vreemd als de helft van de starters met WW de informatie door UWV als onduidelijk beoordeelt.

Ervaringen met het onderzoek door UWV

Inmiddels is 17% van de starters met WW in het kader van het onderzoek door UWV uitgenodigd voor een gesprek, voor 85% is er ook al een uitkomst. Ruim de helft (53%) heeft te maken met een terugvordering (en eventueel boete). Dit zou dus kunnen betekenen dat de helft van de starters vanuit de WW die ook zelfstandigenaftrek hebben aangevraagd (want deze groep wordt onderzocht) het risico lopen op een terugvordering van de WW uitkering (plus eventuele boete).

Veel klachten:

Het onderzoek bood ruimte voor opmerkingen en vragen. Er zijn veel klachten over gebrek aan informatie en gebrek aan duidelijkheid van de kant van het UWV. Het UWV blijkt onwillig als het gaat om het onderzoeken van de eigen rol. In de commentaren wordt de bejegening regelmatig intimiderend genoemd.